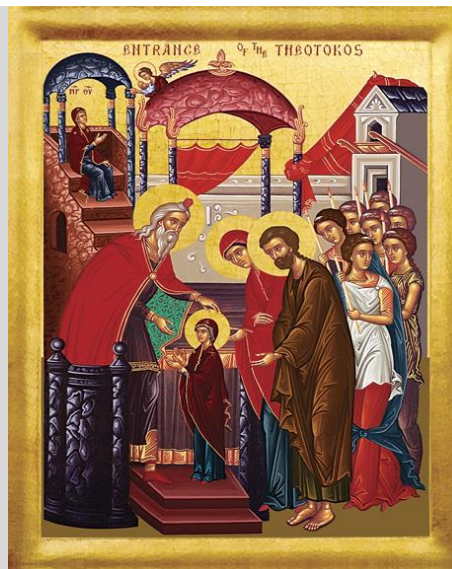

STAUROS

č. 23 november 2020

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

KATECHÉZA pápeža Františka O MILOSRDNOM SAMARITÁNOVI

Dnes sa zamyslíme nad podobenstvom o milosrdnom Samaritánovi (Lk 10,25-37). Zákonník testuje Ježiša s otázkou tak trochu „akademickou“: „Učiteľ, čo musím robiť, aby som bol dedičom večného života?“ (v. 25). Ježiš žiada jeho samého, aby dal odpoveď. A ten mu ju dáva dokonale: „Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého svojho srdca, z celej svojej duše, zo všetkých svojich síl a z celej svojej mysle a svojho blížneho ako seba samého!“ (v. 27). Ježiš vzápätí uzatvára: „Toto rob a budeš žiť!“ (v. 28).

Následne muž kladie ďalšiu otázku, ktorá sa stáva pre nás veľmi cennou: „Kto je môj blížny?“ (v. 29) a dodáva: „Moji príbuzní? Moji krajanovia? Tí z môjho náboženstva?...“ Skrátka, chce jasné pravidlo, ktoré mu umožní zaradiť iných ako „blížnych“ alebo „nie-blížnych“, ako tých, čo sa môžu stať blížnymi a tých, ktorí sa blížnymi nemôžu stať.

A Ježiš odpovedá podobenstvom, v ktorom prichádza na scénu kňaz, levita a Samaritán. Prvé dve osoby sú spojené s kultom, ktorý sa vykonáva v chráme; tretí je schizmatik zo židovstva, považovaný za cudzinca, pohana a nečistého, teda Samaritán. Na ceste z Jeruzalema do Jericha kňaz a levita narazia na polomŕtveho muža, ktorého napadli zlodeji, okradli ho a ponechali tak. Zákon Pána v takých situáciách stanovuje povinnosť pomôcť mu, ale obaja prechádzajú okolo neho bez zastavenia. Mali naponáhlo... Kňaz možno pozrel na hodinky so slovami: „Veď prídem neskoro na omšu... Musím sláviť omšu“. A druhý si povedal: „Neviem, či mi to dovoľuje Zákon, lebo je tam krv a budem nečistý...“. Obídu ho a nepriblížia sa.

A tu nám podobenstvo dáva prvé poučenie: Nie je automatické, že tí, ktorí navštevujú dom Boží a poznajú jeho milosrdenstvo, vedia milovať blížneho. Nie je to automatické! Môžeš poznať celú Bibliu, môžeš poznať všetky liturgické rubriky, môžeš poznať celú teológiu, avšak z poznania nie je automatické milovať. [Schopnosť] milovať sa riadi niečím iným. Chce to inteligenciu, avšak ešte niečo viac... Kňaz a levita vidia, ale ignorujú; pozerajú sa, ale nepomôžu. A pritom neexistuje pravý kult, ktorý by sa nepremietol do služby blížnemu. Nikdy nezabúdajme: pred utrpením toľkých ľudí, vyčerpaných hladom, násilím a nespravodlivosťou, nemôžeme zostať divákmi. Ignorovať ľudské utrpenie – čo to znamená? Znamená to ignorovať Boha! Ak sa nepriblížim k tomu mužovi, k tej žene, k tomu dieťaťu, k tomu starčekovi či starenke, čo trpí, nepriblížim sa k Bohu.

Ale vráťme sa k jadrú podobenstva: Samaritán je práve tým, ktorým pohrdali, na ktorého by nikto nevsadil, a hoci aj on mal svoje povinnosti a veci na práci, keď však uvidel zraneného muža, neobišiel ho ako tí ďalší dvaja, ktorí boli spojení s Chrámom, ale „mal s ním súciti“ (v. 33). Tak hovorí evanjelium: „mal s ním súciti“, čiže jeho srdce, jeho vnútro sa pohlo! Tu je ten rozdiel. Ďalší dvaja „videli“, ale ich srdcia zostali zatvorené, chladné. Avšak srdce Samaritána bolo zladené so srdcom samého Boha.

V skutočnosti „spolucítenie“ je základnou charakteristikou Božieho milosrdenstva. Boh s nami spolucíti. Čo to znamená? Trpí s nami, cíti naše utrpenie. Spolucítenie (tal. compassione) znamená zdieľať niečo s niekým (tal. compartire con). Sloveso [spolucítiť] označuje, že vnútornosti sa pohnú a chvejú pri pohľade na bolesť človeka. A v gestách a konaní milosrdného Samaritána rozoznávame akt Božieho milosrdenstva v celých dejinách spásy.

Je to rovnaké spolucítenie, s akým prichádza Pán v ústrety každému z nás: On nás neignoruje, pozná naše bolesti, vie, kde potrebujeme pomoc a útechu. Prichádza, aby bol pri nás a nikdy nás neopustí. Každý z nás si však môže položiť otázku a odpovedať si v srdci: „Ja tomu verím? Verím, že Pán má súciti so mnou, s takým aký som – hriešnik, s mnohými problémami a so všeličím?“ Pouvažujme nad tým, a odpoveďou je: „Áno!“ Každý si však musí pozrieť do vlastného srdca, či verí v toto spolucítenie Boha, dobrého Boha, ktorý sa k nám približuje, uzdravuje nás, hľadá nás. A ak ho my odmietneme, on čaká: je trpezlivý a vždy je po našom boku.

Samaritán preukázal opravdivé milosrdenstvo: obväzuje tomu mužovi rany, nesie ho do hostinca, osobne sa o neho stará a poskytuje mu svoju starostlivosť. Toto všetko nás učí, že spolucítenie, láska, to nie je neurčitý pocit, ale znamená to postarať sa o druhého, až do tej miery, že za to osobne platíme. Znamená to „ísť s kožou na trh“ a urobiť každý potrebný krok na „priblíženie sa“ k druhému až po stotožnenie sa s ním: „Miluj svojho blížneho ako seba samého“. Toto je Pánovo prikázanie.

V závere podobenstva Ježiš obracia zákonníkovu otázku a spytuje sa ho: „Čo myslíš, ktorý z tých troch bol blížnym tomu, čo padol do rúk zbojníkov?“ (v. 36). Odpoveď je konečne jasná: „Ten, čo mu preukázal milosrdenstvo“ (v. 37). Na začiatku podobenstva bol pre kňaza a levitu blížnym zomierajúci; na konci je blížnym Samaritán, ktorý sa priblížil. Ježiš obracia perspektívu: nezostáva pri hodnotení druhých, aby videl, kto blížnym je a kto nie. Môžeš sa stať blížnym komukoľvek, koho stretneš v núdzi, a budeš ním, ak máš vo svojom srdci súciti, čiže ak máš tú schopnosť trpieť spolu s druhým.

Toto podobenstvo je úžasným darom pre nás všetkých, a je aj záväzkom! Každému z nás Ježiš opakuje to, čo povedal zákonníkovi: „Chod' a rob aj ty podobne“ (v. 37). Všetci sme povolani kráčať rovnakou cestou dobrého Samaritána, ktorý zobrazuje Krista: Ježiš sa skláňa nad nami, stal sa naším služobníkom, a tak nás spasil, preto môžeme milovať tak, ako on miloval nás, rovnakým spôsobom.

zdroj:<http://sk.radiovaticana.va>

FILIPOVKA

Východná Cirkev pred sviatkom Narodenia Pána prežíva pôstne obdobie, ktoré je známe aj pod názvom Filipovka (Pilipyvka). Cieľom tohto štyridsaťdňového pôstneho obdobia je duchovná príprava veriacich na slávenie sviatkov Narodenia Pána a Bohozjavenie.

V byzantskej cirkvi bol tento pôst definitívne zavedený niekedy medzi 6. a 8. storočím, hoci o ňom máme zmienky už aj v 4. storočí. Názov „Filipovka“ získal preto, lebo sa začína deň po sviatku sv. apoštola Filipa (14. novembra). **Začína sa 15. novembra** a trvá do 24. decembra, teda štyridsať dní. Je jedným zo štyroch pôstnych období v byzantskom obraze

Pôstne predpisy pre Filipovku boli vždy miernejšie ako pravidlá pre Veľký štyridsaťdňový pôst pred Paschou. Gréckokatolíkov na Slovensku v súčasnosti viaže iba povinnosť zdržiavať sa mäsitých pokrmov v piatok. Na rozdiel od Veľkého, pôstu Filipovka nemá vlastné liturgické predpisy.

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 16. – 22. 11. 2020

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) <i>Veľká večiereň s lítiou</i>
Sobota	<i>Vstup Presvätej Bohorodičky do chrámu</i> 8:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), <i>myrovanie</i> 17:00 Sv. liturgia (slovenská), <i>myrovanie</i> následne <i>veľká večiereň</i>
NEDEĽA	KRISTA KRÁĽA 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 12:00 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), následne: večiereň (slovenská)

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 23. – 29. 11. 2020

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Sobota	17:00 Sv. liturgia, (slovenská), následne: <i>veľká večiereň</i>
Nedeľa	<i>Dvadsať šiesta po Päťdesiatnici, 1. hlas.</i> 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 12:00 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), následne: večiereň (slovenská)

OZNAMUJEME

- Od pondelka 16. 11. 2020 budú opäť možné bohoslužby s vyššou účasťou veriacich. Zapisovanie do tabuliek záujemcov o účasť na sv. liturgii na našej stránke www.bratislava.grkatba.sk bude po novom potrebné už len v nedeľu a vo sviatok. Kto nemá prístup na internet, môže záujem o účasť na sv. liturgii nahlásiť osobne alebo telefonicky.
- Pripomíname, že okrem sv. liturgií o 9. 00 h. a o 10. 30 h. naďalej slávime v nedeľu aj sv. liturgiu o 12.00 v slovenskom jazyku a o 17.00 v cirkevnej slovančine.
- V sobotu, 21. 11. 20 slávime sviatok **Vstupu našej presvätej Vládkyne, Bohorodičky Márie, vždy Panny, do chrámu (Vvedeníje v chrám presvjatyja Bohorodicy)**. Z tohto dôvodu bude ako zvyčajne deň predtým veľká večiereň sviatku s lítiou a požehnaním chlebov a vo sviatok bude po sv. liturgiách *požehnanie detí* a *myrovanie*. V deň sviatku budú *dve sv. liturgie*, jedna ráno o 8.00 h. cirkevno-slovanská a večer o 17.00 h. slovenská. Záujemcovia o účasť na sv. liturgii nech sa zapíšu do tabuľky na internetovej stránke farnosti
- V nedeľu 22. 11. 2020 bude zbierka na Kňazský seminár bl. Pavla Petra Gojdiča v Prešove. Vopred ďakujeme za Vaše dary, ktorými podporíte formáciu nových kňazských povolání v našej cirkvi.
- Počas pracovných dní (pondelok až piatok) sa v našom chráme o 15. hodine modlíme 9-tu hodinku a následne vykladáme k adorácii najsv. eucharistiu. Chrám je otvorený k osobnej modlitbe až do 17.00 hod., kedy začína slávenie sv. liturgie.
- Do pozornosti dávame tiež sv. liturgie, ktoré slávime v soboty v kaplnke TV Lux o 7. 00 hod.
- Pripomíname pôst za odvrátenie pandémie, ktorý vyhlásili o. biskupi na obdobie od 30. októbra až do 18. decembra 2020, teda na osem po sebe nasledujúcich piatkov. Veriaci sa počas týchto ôsmich piatkov majú postiť takým spôsobom, ako sa latinskí veriaci postia na Veľký piatok. To znamená, nech sa zdržia mäsitých pokrmov a nech sa najedia dosýta len raz za deň – s tým, že môžu ešte dvakrát požiť menší pokrm. Tento pôst nie je záväzný, ale dobrovoľný.
- V nedeľu, 15. 11. 20 začína pôst pred Narodením Pána - *FILIPOVKA*, ktorá trvá do dňa Narodenia Pána. V našej cirkvi je záväzná minimálna pôstna disciplína, t.j. platí zdržanlivosť od mäsa v piatok, čo ale nevyklučuje osobné nastavenie „vyššej latky“ (*pozvanie o. biskupov*)
- V ponuke je už knižný kalendár spolku sv. Cyrila a Metoda na rok 2021 za príspevok 3 €. Okrem toho je v ponuke aj podielová kniha spolku od autora Karola Pástora - *Sv. Izák Sýrsky* za cenu 9 €.

ĎAKUJEME

- Ďakujeme za upratovanie chrámu rodine Buraľovej a Pokornej. Budúci týždeň (20. 11. 20) sú podľa rozpisu na rade rodiny Krajňáková a Telepčáková. Ďakujeme za Vašu službu.

LÚČIME SA

- V pondelok 2. novembra zomrel o. Vojtech Rosík, ktorý istý čas pôsobil aj v našej farnosti. Pohrebné obrady viedol vladyka Peter Rusnák v piatok, 6. 11. 2020 v našej katedrále. Telesné pozostatky o. Vojtecha boli uložené na Vrakunskom cintoríne v Bratislave. Večná mu pamiatka!

KONTAKT

V prípade otázok, sv. spovede alebo iných požiadaviek nás, prosím, kontaktujte:

osobne: o. Rastislav Čížik, farár, tel.: 0911/400 845,

e-mail: bratislava@grkatba.sk

o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, tel.: 0903/946 717